

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Умовою і гарантією виживання й розвитку будь-якого підприємства, як бізнес-процесу, є його фінансова стійкість. Фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів, їх розподілу та використання яких забезпечує діяльність підприємства на основі збільшення прибутку, платоспроможність та кредитоспроможність підприємства в умовах допустимого рівня ризику [1].

Фінансово стійке підприємство вчасно розраховується за своїми обов'язками з державою, позабюджетними фондами, персоналом, контрагентами. Це сприяє його іміджу («good will»).

В нашій країні сільське господарство є пріоритетною галуззю національної економіки. Саме дана галузь гарантує і забезпечує продовольчу безпеку країни. Найважливішою проблемою сучасної економіки є зупинення спаду агропромислового виробництва. Зниження темпів виробництва у продовольчій сфері спричинилося не лише технічною відсталістю виробництва, але й відсутністю, на більшості аграрних підприємств, оцінки фінансової стійкості. Тому на сьогодні досить актуальним є визначення фінансової стійкості підприємств.

Значний науковий вклад у вирішення аналізу та оцінки фінансової стійкості внесли такі відомі вчені, як: Лахтіонова Л.А., Савицька Г.В., Бланк І.А., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Скляр Г.П., Шеремет А.Д., Сайфулін Р.С., Негашев Н.М., Ван Хорн Д. К., Макмін А.Р., Карлін Т.Р., Оспіщев В.І., Вердієва Ю.М., Докієнко Л.М., Приймак І.І., Цал-Цалко Ю.С., Чопозова А.І., Демченко І.А. та багато інших.

Базою дослідження було обрано сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Славутич», яке було створене в 2000 році. Товариство створено і діє на підставі Статуту та Законодавчих актів України. Є юридичною особою, згідно цивільного Законодавства, яке діє на території України, має постійне місцезнаходження, має самостійний баланс, відокремлене майно, має право вступати в зобов'язання, нести відповідальність, виступати в суді від свого імені.

Оцінку фінансової стійкості підприємства проведено в два етапи. Перший етап - оцінка фінансової стабільності підприємства за допомогою основних коефіцієнтів (таблиця 1), другий – за тривимірним показником (таблиця 2).

Таблиця 1

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості СТОВ «Славутич» за 2015 – 2017 рр. [2]

Назва коефіцієнту	Норма	Показники			Відхилення	
		2015 р.	2016 р.	2017 р.	2016-2015	2017-2016
Незалежності	> 0,5	0,96	0,98	0,98	+0,02	-
Маневрування	> 0,5	0,77	0,61	0,61	-0,16	-
Фінансової стійкості	0,7-0,9	22,21	57,35	58,85	+35,14	-
Фінансового левериджу	-	0,045	0,017	0,017	-0,028	-
Заборгованості	< 2	0,04	0,02	0,02	+0,02	-

Коефіцієнт незалежності (автономії) має показник 0,98 (як в 2016, так і в 2017 році), що є вище нормативного значення на 0,48 і вказує на високий рівень фінансової незалежності підприємства. Даний факт підтверджує показник співвідношення позикових та власних коштів, котрий не перевищує норму і становить 0,017 тому означає стійку фінансову незалежність.

Коефіцієнт маневреності більше нормативу на 0,11 свідчить про те, що підприємство має змогу до фінансового маневру і є фінансово стійким.

Коефіцієнт заборгованості (залежності), є меншим за норму на 1,98 пунктів як на початок, так і на кінець року. У підприємства є можливість ризикнути і підвищити дане значення, що дозволить активізувати виробничу і збутову діяльність, що призведе до збільшення фінансового результату роботи підприємства, адже і показник фінансового ризику (левериджу), що має низьке значення 0,017 сприяє цьому.

Щодо коефіцієнту фінансової стійкості він є вищим за верхню межу нормативного значення: на початок року на 56,45, на кінець року – 57,95 пунктів, та мав тенденцію до збільшення на 1,5 пункти. В цілому всі показники свідчать про те, що підприємство є фінансово стійке та незалежне.

Оцінка типу фінансової стійкості СТОВ «Славутич»
за 2016 – 2017 рр.

Показники	2016 рік			2017 рік		
	Початок року	Кінець року	Абсолютні зміни	Початок року	Кінець року	Абсолютні зміни
Джерела власних коштів	37672	50411	+12739	50411	54908	+4497
Необоротні активи	8658	19364	+10706	19364	21102	+1738
Наявність власних оборотних коштів	29014	31047	+2033	31047	33806	+2759
Довгострокові кредити і позикові кошти	75	73	-2	73	73	0
Наявність власних і довгострокових позикових джерел формування запасів і витрат	29089	31120	2031	31120	33879	+2759
Короткострокові кредити коштів та позикові кошти	1621	806	-815	806	860	+54
Загальна величина основних джерел формування запасів і витрат	30710	31926	+1216	31926	34739	+2813
Загальна величина запасів і витрат	30710	22723	-7987	22723	28131	+5408
Надлишок (недолік) власних оборотних коштів	-1696	8324	+10020	8324	5675	-2649

Продовження таблиці 2

Надлишок (недолік) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів і витрат	-1621	8397	+10018	8397	5748	-2649
Надлишок (недолік) загальної величини основних джерел формування запасів і витрат	0	9203	+9203	9203	6608	-2595
Тривимірний показник типу фінансової стабільності (Якщо позитивне - 1, якщо негативне - 0)	0;0;0	1;1;1	-	1;1;1	1;1;1	-

За даними тривимірного показника можемо спостерігати, що на початку 2016 року підприємство СТОВ «Славутич» знаходилося в кризовому стані.

Розрахувавши за подібним алгоритмом фінансову стійкість, ми дійшли до висновку, що в 2017 році, як на початок так і на кінець року, підприємство є платоспроможним (1;1;1), його виробнича діяльність є прибутковою. Діяльність підприємства повністю фінансується за рахунок власних коштів.

Таким чином можна сказати, що підприємство має нормальний фінансовий стан. Воно стійке і має достатньо ресурсів для подальшого забезпечення власної діяльності.

Список використаної літератури:

1. Гапак Н.М., Капштан С.А. Особливості визначення фінансової стійкості підприємства // Серія Економіка // Науковий вісник Ужгородського університету, 2014 // №1 (42). – с. 191-196.
2. Беялов Т.Е., Олійник А.В. Фінансова стійкість підприємства та шляхи її зміцнення // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука», 2016 // № 12 (22). – 2 т.– С. 22-26.